

Brugerrådet for Naturstyrelsen Thy

Thy
J.nr. NST-217-00020
Ref. kniel
Den 18. 09. 2015

I mødet deltog:

Marianne Riis, Biologisk Forening for Nordvestjylland
Anja Sørensen, Morsø Kommune
Finn Borup, Uorganiserede brugere
Ejgil Boye Mortensen, Beredskabsstyrelsen Nordjylland
Erik Bach Jensen, Danmarks Naturfredningsforening
Herman Peter Jensen, Danmarks Idrætsforbund
Hans Chr. Mikkelsen, Friluftsrådet
Søren Kiel, Turistorganisationerne

Ditte Svendsen, Skovrider
Thorkil Sørensen, Skovfoged/Klitplantør
Kristian Skou Bjerreskov, Studerende ved NST Thy
Lasse Filsø, Studerende ved NST Thy

Referent: Kristian Mandsberg Nielsen, Biolog

Afbud:

John Patuel Hansen, Thisted Kommune
Jan Kristensen, Dansk Ornitologisk Forening
Tage Espersen, Danmarks Jægerforbund
Henrik Damsgaard, Jammerbugt Kommune
Karl Chr. Thøgersen, Landboforeningerne v/ Landbo Thy

Dagsorden.

Velkomst ved Ditte.

1. Besigtigelse af det tidlige skydeterræn ved Klitmøller, herunder bekæmpelse af Rynket Rose ved nedgravning, og fremtidig brug af området.

Thorkil fortalte om nedlæggelsen af Klitmøller skydeterræn, som blev taget i brug efter 2. Verdenskrig. Området har været udlejet til forsvaret, men har indtil nedlæggelsen især været benyttet af hjemmeværnet. I lejemålet for skydeterrænet har der været krav om, at alt skulle fjernes ved ophør af lejemålet også gl. ammunition. Derfor blev der i foråret 2014 startet op på efterbehandlingen af arealet. Først blev skydeterrænet kørt minutiøst igennem med ammunitionssøgere, for at klarlægge, hvor der skulle graves gl. ammunition op. Efterfølgende blev områderne gravet igennem og materialet blev siet. Der blev i alt fundet

omkring 10.000 emner, som blev fjernet fra arealet. U-detoneret ammunition blev sprængt på arealet, men større emner blev fragtet væk til sprængning på mere egnede områder. I alt blev 2,4ha af skydeterrænet gennemgravet i en dybde på 80cm. Da området er klitfredet og vi skal undgå sandflugt, skulle entreprenøren lægge topmaterialet tilbage igen efter endt gravning, for at fikserer sandet og modvirke evt. sandflugt. I graveområdet fik NST entreprenøren til at grave Rynket Rose-buske ned i en meters dybde. Hvilket pt. ser ud til at være en succes, men også en relativ dyr bekæmpelsesmetode. Thorkil kunne også fortælle at der var blevet observeret flagermus i bunkerne, hvilket er årsagen til at alle bunkerene er efterladt åbne, så flagermusene stadig kan komme ind i disse.

2. Status på revisionen af Naturstyrelsen Thys driftsplan herunder brugerrådets tilbagemeldinger om den hidtidige proces og kommende workshops. Eksempler på afvejn timer i friluftszonering ved Klitmøller og Vangså Hede.

I forlængelse af snakken om nedlæggelse af skydeterrænet kom Ditte ind på den igangværende revision af Naturstyrelsen Thys (NST Thys) driftsplan. Det nu tidligere skydeterræn er pt. frit til nye formål, hvilket passer godt med at NST Thy er i gang med en revision af driftsplanerne. Ditte nævnte at det fx er oplagt at lægge Vestkyststien ind igennem det nu tidligere skydeterræn. Klitmøller borgerforening har indsendt et forslag til driftsplan revisionen omkring etablering af "Cold Hawaii in the dunes, playground for everybody". Derfor har den nordligste del af det gl. skydebaneterræn fået zonerings "facilitetsszone", så det er muligt at realisere dele af dette projekt, men det vil kun være en mulighed hvis der kommer ekstern finansiering. Nationalpark Thy har, sideløbende med at NST Thy har revideret driftsplan, også revideret deres nationalparkplan. Nationalparken har i denne forbindelse haft oprettet flere forskellige grupper, som skulle arbejde med hhv. naturen, friluftslivet, erhverv osv.. Grupperne skulle blandt andet arbejde med zonerings af Nationalparken, som dog i slutfasen af revisionen blev fravalgt af bestyrelsen, henviser til NSTs zonerings på de statslige arealer og undlader at zonere på private arealer. NST Thy har sammen med interessenterne zoneret alle NST-arealer indenfor Nationalpark Thy. Denne zonerings er ikke meget forskellig fra, hvad Nationalparkens naturgruppe havde foreslået. Den eneste forskel er zonerings på Vangså Klithede, hvor naturgruppen havde en større andel "stille-zone", hvilket NST har udlagt på østsiden af kystvejen mens klitheden på vestsiden er "friluftsszone". Nationalpark Thys reviderede plan er pt. i høring. NST Thys reviderede plan forventes i høring omkring 1.april 2016 og den bliver forhåbentlig godkendt inden sommerferien 2016.

3. Orientering om projekt "Livstræer".

Kristian orienterede kort om NSTs nye projekt "Livstræer", som er et af initiativerne fra Naturplan Danmark. Projektets mål er at der over en årrække i alt skal udpeges 500.000 livstræer i alle statens skove. Dette skal være med til i fremtiden primært at sikre biodiversiteten i vores skove, at øge æstetikken i skovene og oplevelsen af vores skove.

Der er en række kriterier til livstræet, som udgangspunkt skal træet fx være levende, over 20cm i 1,3m højde og være et hjemmehørende løvtræ. På dette link kan der læses mere om kriterierne for livstræer:

<http://naturstyrelsen.dk/naturbeskyttelse/naturprojekter/livstraeer/>. Træernes placering i skoven er et kriterie i deres udpegning, da træer i urørt skov og græsningsskov ikke vil kunne udpeges, da disse fx i forvejen er en slags livstræer.

Udpegningen af livstræer skal som udgangspunkt udføres af frivillige, derfor har NST Thy arrangeret to opstartsture om udpegningen af livstræer. Der kan læses mere om disse arrangementer på dette link:

<http://naturstyrelsen.dk/lokale-enheder/lokale-nyheder/2015/aug/livstraeer>.

De udpegede livstræer skal efterfølgende godkendes af NST Thy. De godkendte træer vil derefter skulle markeres i skoven, men hvordan dette præcist vil blive gjort er ikke endeligt besluttet endnu. De godkendte træer vil også fremgå af Naturstyrelsen Thys "Pas På Kort".

4. Ny national friluftspolitik og udmøntning af lokale midler til realisering.

Ditte fremlagde den nye nationale friluftspolitik og den nye pjecce: "Alle tiders friluftsliv", der kan findes på følgende link: <http://naturstyrelsen.dk/media/136153/friluftspolitisk-redegoerelse-alle-tiders-friluftsliv.pdf>. I den nye nationale friluftspolitik er der otte pejlemærker for friluftslivet, som er følgende: 1;"Friluftsliv er for alle", 2; "Vi skal lære i naturen", 3;"Friluftsliv skaber fællesskab og engagement", 4;"Friluftsliv giver sundhed og livskvalitet", 5;"Friluftsliv skaber vækst og arbejdspladser", 6;"Vores byer skal indbyde til friluftsliv", 7;"Naturen som social løftestang" og 8;"Nytænkning giver mere friluftsliv". NSTs lokale enheder har fået midler til implementering af den nye friluftspolitik. NST Thy er blevet bedt om at komme med forslag til pejlemærke 1, 3 og 8. NST Thy har fået 125.000kr til disse forslag. Til dette har NST Thy efterspurgt sit brugerråd om forslag til dette, men har ikke fået feedback før på brugerrådsmødet, hvor Herman foreslog at der blev genoptrykt "Find vej foldere" til Vilsbøl Plantage og etableret nye faste poster og folder for Vandet Plantage. Herman pointerede at orienteringsklubben ville lægge frivilligt arbejde i dette og at NST kun vil skulle levere materialer til dette.

Ejner Frøkjær har på vegne af Kræftens bekæmpelse og 3 andre frivillige organisationer på efterspurgt 3 borde og bænksæt ved Hjordalvej i Vandet Plantage, som vil skulle bruges af folk, som er med i et projekt hvor de inviterer bl.a. kronisk syge til at bruge naturen. Bord og bænksættene benyttes efter endt motion, hvor folk kan sidde og snakke mens de får lidt mad og drikke. Brugerrådet synes at dette er et meget godt projekt.

Ditte kunne også fortælle at vi NST Thy selv har tænkt og formuleret en række forslag til implementeringen af den nye nationale friluftspolitik med økonomisk overslag på de enkelte initiativer. Det er som følger:

- Hundeskov, legeredskab naturlegeplads Vester Thorup (25.000kr)
- Publikumstællere MTB Svinkløv/Kollerup (20.000kr)
- Lyngby redningshus indbo/maling (30.000kr)
- Legeredskab/rutsjerør Vilsbøl naturlegeplads (25.000kr)
- Renovering fiskebro Bag-Sø (15.000kr)
- Bålplads/bordbænke Rindbæk (10.000kr)
- Gyngestativ Tved legeplads (8.000kr)
- Legeredskab/rutsjerør Rønhede naturlegeplads (15.000kr)
- Legeredskab Tranum (10.000kr)

I alt er der forslag for 158.000kr. Foreløbigt er der brugt 22.000kr på vand til den nye shelter ved Nebelgård og borde-bænke ved Hjordalvej. Der arbejdes videre med de nævnte projekter, hvoraf nogle vil blive forsøgt gennemført for driftsmidler senere.

5. Gennemgang af årsrapport 2014 for NST Thy.

Ditte fremlagde kort NST Thys nye årsrapport fra 2014. Den er blevet lavet af en af NST Thys studerende og det er planen at den også i fremtiden vil skulle laves af studerende. Den er forsøgt lavet i en form, hvor indholdet ikke er for "tørt", men let læselig for alle. Det er en god måde at få et overblik over vores arbejde i de enkelte år og den vil kunne bruges som dokumentation af vores udførte arbejde i de enkelte år.

På mødet blev der uddelt en trykt årsrapport, som også er vedhæftet referatet, som vi/NST Thy gerne vil have feedback på, hvis I har forslag til forbedringer eller lignende.

Søren foreslog at vi i årsrapporten kun bruger billeder fra de enkelte år, hvilket blev modtaget godt af de andre medlemmer i brugerrådet.

6. Meddelelser

a. Digitale naturguides foreligger nu for alle områder.

Der ligger nu digitale guides fra alle områder. De kan findes på <http://naturstyrelsen.dk/natuoplevelser/naturguider/>

b. Ansøgning om forprojekt til lavbundsprojekt i Hundborg Mose.

NST Thy har indstillet Hundborg Mose til den nye lavbundsordning, som primært har et klimasigte. Inden dette har NST Thy været i kontakt med Hundborg Moses pumpelaug og afholdt et fællesmøde, hvor der kom en overvejende positiv tilkendegivelse til projektet. Derfor blev projektet indstillet og i sidste uge fik vi bevillingen til forprojektet. Først efter udarbejdelsen af forprojektet kan det afgøres, om projektet kan gennemføres og hvordan. Der er pt. gode kompensationsordninger i forbindelse med lavbundsordningen. Projektet er baseret på frivillige aftaler, så det er lodsejerafhængigt.

7. Næste møde:

i. Emner?

| Der var ikke nogen, som havde emner til næste brugerrådsmøde.

ii. Dato?

Det blev besluttet at næste møde skal afholdes den 25.februar 2016 kl.16.00 til 18.00. Der planlægges afholdt offentligt møde i forbindelse med udkast til driftsplanen sendes i høring

8. Eventuelt.

Det blev bemærket at plancherne i Bunkeren på Bulbjerg trænger til at blive opdateret. Ditte fortalte at NST Thy er opmærksomme på dette. Vi har fx forsøgt at få fondsmidler til dette. Foreløbigt er bevilget penge til en ny toiletbygning på Bulbjerg, som dog afventer myndighedsbehandling.

Med venlig hilsen
Kristian Mandsberg Nielsen